

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИЧНИХ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ ПЕТРА ПОЛІЩУКА

Робота присвячена дослідження творчої лабораторії поета Уманщини Петра Поліщука з погляду використання автором оказіоналізмів. У статті визначено структурно-функціональні особливості новотворів, з'ясовано їх роль у мовній авторській картині світу.

Автор статті зазначає, що оказіоналізми становлять значну групу серед використовуваних поетом мовних одиниць і мають особливе симболове значення утворенні ним художніх образів.

Результатами дослідження дають підстави стверджувати, що використання оказіональної лексики є однією з характеристик індивідуального стилю поета, у мовотворчості якого вміло поєднуються нормативні для літературної мови лексичні одиниці із авторськими, визначаючи особистий внесок письменника у розвиток української літературної мови і збагачення функціональних можливостей жанру поезії.

Ключові слова: оказіоналізм, деривати, художній образ, структура, модель, поетичний текст, ідіостиль.

Work is dedicated to research of creative laboratory of Uman poet Petro Polischuk from the point of view of the neologisms using by the author. The structurally-functional features of new formations are defined in the article, their role is found out in the linguistic authorial picture of the world.

The author of the article marks that neologisms form a considerable group among the linguistic units used by the poet and have the special semantic meaning in images created by him.

The research results ground to assert that the using of neologism vocabulary is one of descriptions of individual style of the poet in language creating of which skilfully normative for a literary language lexical units are combined with authorial, determining the personal contribution of a writer to development of literary Ukrainian enriching of functional possibilities of poetry genre.

Key words: neologisms, derivates, image, structure, model, poetic text, idiosyncrasy.

В українській літературі сьогодення продовжується активна взаємодія традиційних та індивідуальних авторських стилевих тенденцій. Зважаючи на означене, актуальним залишається співвідношення традиційного і новаторського в ідіостилі учасників літературного процесу, в тому числі і малознаних читацькому загалу. Серед них – ім’я Петра Поліщука з Уманщини, поетична спадщина якого не була об’єктом фахових лінгвостилістичних досліджень, присвячених аналізу творчого доробку автора.

Морфологічні неолексеми досить часто спостерігаємо у поетичних текстах Петра Поліщука, тому є потреба у дослідженні їх естетичної сутності, складу, особливостей творення та функціонування.

Зазначимо, що теоретико-методологічні засади у галузі оказіональної лексики заклали у своїх працях учені Н.І.Фельдман, О.А.Земська, В.В.Лопатін, О.Г.Ликов, В.А.Чабаненко та інші. Вивчення художньої творчості українських письменників у сучасному українському мовознавстві не втрачає своєї актуальності, про що свідчить тематика монографій (праці С.Єрмоленко, В.Калашника, Л.Лисиченко, Н.Сологуб, Л.Ставицької), дисертаційних досліджень (М.Братусь, Л.Гливінської, Т.Єщенко, А.Попової, О.Тищенко) та статей у науковій періодиці.

У мовознавчій літературі зазначається, що оказіоналізмами прийнято вважати слова, не зафіксовані в орфографічному і тлумачному словниках української мови. Вони

Розділ IV. Лінгвістика тексту і контекстні вияви лексичних одиниць

зіставляються зі словами узуальними, від неологізмів відрізняються тим, що зберігають свою новизну незалежно від реального часу їх утворення [12, с. 432].

Результати систематизації фактичного матеріалу засвідчують появу більшості поетичних неолексем Петра Поліщука за аналогією використання традиційних способів словотворення в сучасній українській літературній мові – афіксації, основоскладання та словоскладання. У поетичних текстах автора [5-11] виявлено близько 1500 новотворів.

Найбільшу частку серед них складають іменники (491 одиниця). Субстантиви на означення абстрактних понять (12,6%), утворені від прікметників та дієпрікметників за допомогою суфіксів –ень, -н-, -інн-, -ц-, -ість, -енн-, -ин: Невміло ошалілий *сивень* мій (5,75); Цвіт *недолюблення* світить мого (6,81); Обрадівся-обзеленоочився / Вашим поглядом *зажуренъ* мій (6,83); Вкипають губи в біле *щасливіння* (6,145); Роман? Любов? *Жасминниця*?.. / Мені у душу май стікає, / Мені – щасливиться (2,62); Нехай здурілість, любощами скуту... / Несе хтось (2,114); Прощання?.. Втеча?.. *Більність* надвередин (2,116); Всамітнення. Бездомна *загулялість* (2,128); Бездомне, безпорадне – нічис / *Залюблення* в “Софіївці” блукає. (2,132); Упала з ночі пізня *горобинність* (10,55); Самотності крило / *Невтоленням* не Вашим занесло / З міжліть (10,59); *Розпролюбленість* безневинна (10,166).

Увиразнюють контекст іменники, утворені від дієслів на означення определеної дії (11,4 %): Чи злодійка, чи *позичальня* / Зваба-доля нічна (5,127); Жага недоколисаних шалінь. / В одреченні-прилюбленні – чекання / *Пригрішень* пальчиків, губів, колін (5,61); Там любощів найправедніший суд / Виносить вироки здурінням щасним (5,79); Пуп'янок усмішки. / Музика слова. / Погляди. Влюбини. Вжуруни. Крах (6,13); Все ближче осени печаль, / Все далі майські *недолюбini* (6,117); Я зовсім не про топтання рясту, / А про любови *мріяння* (7,65); Тільки ж скресень який – сніг розтав (7,109); *Нерозлюбинам* освідчуєсь (2,52); Розгублена, в одцвітини убрана (2,123); Я на вушко шепну тобі / Мого *люблення* пісню (2,102); *Недострічалість*. Чи *недовтікалість* / Переплелись (2,108); Розсиплю цвіт на звабини дівочі (2,120); Отут щасливу маревну *втікалість* / Тобі до кіс вцілую-заплету (2,128); *Рождань* космічних вибухи сяйні / Горять і гаснуть, падають до ніг (3,87); *Пригрішення-маніження* (10,141); На *мріяння*– далекі, ненадійні – / Жовтіє лист (11,109).

З метою надання поетичному тексту експресивної виразності Петро Поліщук використовує деривати – збільшувальні утворення, аугментативи (від лат. *augmen*, *augmentum* – збільшення) – похідні іменники, що виражають значення збільшеності, яке часто супроводжує відтінок зневажливості, лайливості [12, с. 199]. Такі іменники (5,2%) утворені за допомогою суфіксів -ищ-, -иськ: Натягне знов *хламидище* ганьби (4,208); І знов з пітьми утрапили в *пітьмище* (7,93); На морози губу розкотив / З білих *темнощів* ... / Наостанку обнятий піти / В білі *нетрица* (7,131); Межи віків *сум'ятиська* важкого / Майбутній час малів, ховавсь, минав (9,19); І кожен воза нашого невміло / Турляє у *болотисько* зміліле (9,25); Сіріє лик прицвяшеного Бога – / Не одного, а *сонмища* богів (9,51); Навздогін / Будуєм храми, *капища*, чертоги (9,51); Так соромно біdnість мені заболіла – / Щоденне *стидовище* від голизни Безглудзої плоті (9,69); Із невимовно-затамованих освідчень, / Із *нетриців* прадавнього гріха / Горить півосени, півліта – спалах-вічність (9,144); Зненацька серце наскрізь пропалили / *Очиська*, повні смутку і весни (9,163); Попереду – нічого. *Тьмище* втрат / І шлях – од світла раю і до врат / Назад. Нехай і встелений клечанням, / І скріплений перелюбом-мовчанням (10,62); Як перша майська любодайна злива, / Душа хлопчача щемко-соромлива / В *обірвище* з найвищого моста / Своїх дитячих берегів-обмілин / Шугає в перших пестощів глибіні (10,88).

Варті уваги іменні деривати з препозитивними компонентами любо-, гріхо-, дурно-, гірко- (21,8%), які демонструють експресивність авторського висловлювання: Шал виспівують Ваші ноги / Близько-близько до любовtіх (6,121); Частенько потрапляючи до звалищ / Людської плоті, духу, любосlinня (10,87); З безжурності, із безклопоття / Вилонюється *гіркосміх* (6,73); Чужих губів розталій *гріхоград* (6,139); Ворожать у

“Софіївці” відьми, / А в їхньому *гріхоголосі* / Розпутні очі, ямка між грудьми (6,111); Нічії ми. Ніякого роду. / *Дурнозілля* в стоячій воді (4,25).

Мовно-стилістичне новаторство Петра Поліщука засвідчуєть іменникові утворення, що мотивуються прийменниково-відмінковими сполучками (22,6%): Цвітуть акації – *Міжсліття-міжвесіння*. / Мої, чиєсь, твої / Пелюсткосуми в сінях ... / У шепоті *присміянь* / Час кроки затаїв (5,111); Серед літа зимно-жарого / Майським залюбом упився (5,123); В *межилітті*, в *межидюдді*, в *межислів'ї* (5,149); *Поліття*. / *Похмілля*. / *Полюб'я* (6,32); А як угледів, а як почув! Уже б / до маю, / до залюбин (6,48); *Межизлюбини, міжстыдання* /...Перепрошує любош давня (6,141); Залюб і вік міняються місцями (8,162); А в густо заштрихованім *приділі* / Скупиндя-пам'ять причащає-ділить / По крапельці любови і вини (9,118); Втопити б спів у *позачассі* втішнім (9,33); Захоплення, залюбовіння, шарм (10,19); Од задзеркалля до криводзеркалля, / Од злету в небеса аж до застінь (10,104).

Індивідуально-авторську словотворчість простежуємо у субстантивах, утворених від іменника любов з допомогою префіксів з-, за-, роз-, недо-, при-, суфіксів -ін-, -ин-, -ик-, -ен-, -ість і препозитивних компонентів щедро-, звабо-, жасмино-, буйно-, зірно-, рясно-, скупо- (25,6%): Заблудимо-знайдем загульний злюб (6,87); В задвірках осени пощезли / *Залюбин* майських білосни (6,131); а нас / тільки / лишаться / *залибини-розлюбини* / і / *недолюбини* (8,73); Зійшла зоря цлованих світань. / Від снів-зітхань *прилюбників* розбудить (8,104); У ночах забутих – світло / Покинутих, невтолених *любінь* (5,55); ...а тоді.../ Намалюю тебе – *любовінь* – / Грішно-звабну, як майська ніч. / Подарую пестощів повінь(8,60); *Любовінь* бринить. / Сплітання слів-бажань. І рук сплітання (8,142); На любеня, що потай підроста / I дивиться докірливо-понуро / В зів'ялі очі вибриків поснулих, / Залишених в задрипаних містах (10,85); На *щедролюб'я* духу й плоті (6,73); Шукаєш / у листопаді / зелено майських / звabolюблень (6,110); Поверніться, повернися, поверни / Листопадові жасминолюби маю (6,127); Сонет в зорі останній забринів, / Упав у буйнолюб'я світанкове (7,189); Зірнолюбini сумні (8,92); Вночішня казка тиші, сласна зрада. / Жадана згода. *Ряснолюб'я* плід (10,52); Турляє в плечі *скуполюбість* давня (10,59).

За нашими спостереженнями, образотворчу функцію в ідіостилі Петра Поліщука виконують також суфіксальні відсубстантивні прикметники, а також дієприкметники, твірними для яких стають іменні та дієслівні основи (129 одиниць): *Торбинна* епоха. / Вершина (4,19); Мовби перестарки осінньоброві (6,13); Забрідають у сни *крильноброві*, / *Грішиноокі* жінки (8,14); Живем як не в тюрмі, то при сумі. / *Дрюковані* і навчені добряче / Близькими й здалеку (9,47); Із *нероздощеної* хмари / Пожовкло-цвілих словників / Течуть потоки говіркі – / Химери, вигадки, примари (9,60); Прилітають у величі манії / На судійські престоли у ступах (9,66); На брукові алей у мертвім листі / *Позлітних* споминів пригаслий блискіт, / Освідченъ шепіт (10,117); Зчорноблені ратаї. Ляк. / *Вченіжені* руки болять (4,19); У *задощених* ночах, між літ *оспаших* (6,39).

В окремих авторських поетичних текстах створенню емоційно-експресивного ефекту сприяє структурно-семантична градація традиційних і оказіональних слів: А мій липень – мій любень такий / *Оспівочений*, / *Обморочений*. / В поцілунково-стиглі зірки / *Роззолочений*. / На козацькім коні до луки / *Приторочений*, / *Розохочений*. / Із чиєсь легкої руки / Ще й *наврочений*. / Підфарбовує сиві роки – / *Спарубочений*, / *Нестолочений*. / Одбиває в танку каблуки / Та – *підбочений*. / І вмальовує губи в рядки / *Підшепочений*, / *Нерозхочений*. / До купальських утіх беручкий / *Обжіночений* (7,117); *Обожеволено*, *Журножасмінно*, плачно / Шепоче ніч.../ *Білозалюблено*, *Стидно-жсалайно*, гарно / Цвіла душа.../ *Недобайдужено*, / *Невідшаліло*, звабно / Крізь май тече / Обманнозбуджене / Освідчення незнане / Твоїх очей (8,44); *Безтіяно-щасно*, більно-необачно, / *Залюблено-розгублено* впустив / Тебе у душу.../ Вона замайовіла од побачень, / Замолоділа *радісно-розпачно* / I – впала (8,56). У таких контекстах авторські новотвори виконують домінантну функцію у смисловому сприйнятті всієї поезії.

Як показують спостереження, експресивну мовленнєву виразність у поетичних текстах Петра Поліщука створюють авторські оказіональні відіменникові дієслова (96

Розділ IV. Лінгвістика тексту і контекстні вияви лексичних одиниць

одиниць), утворені афікальним способом: *Зпарубочився місяць, аби / Юна зірка любити згодилася* (5,33); У буденнім гвалті самотності / *Межовіє життя окраєць* (6,43); *Присмеркоочиться. Весніє. / Збирається на гріх* (6,107); *Улистоадить осінь у тумані, / Умайові долю у любов...* (6,133); З піскових незавершених веж / *Сміх осінниться* (7,121); *Пліткомішилось.../ Баболітиться* (7,123); *Розкалинюють вечір губами. / Ужасминують ніч* (8,14); *Замедогубились гілки бузкові. / Загарноочилися вечори* (8,108); Навколо хати *полюбистковіло – / Зав'язується літо в холодку* (9,80); *Роситься, зорепадиться, світає* (10,67); *Вітриться. Сонциться.../ Здавен малює-ліпить душу ніч ізтиші* (10,68).

Тяжіння поета до увиразнення лексичної системи помічено і через використання ним індивідуально-авторських прислівників, утворених від прикметникових основ шляхом суфіксації (65 одиниць): Крила тріпочутъ *одлітно* (7,141); Вітаються гріхи святі. / На душу дощ упав *остудно* (5,135); *Бур'яново* в селі пахне дим (7,123); У гіллі *пустолистяно* снить / Зорепадами.../ Перший сніг *першогрішно* гірчить (7,125); Пахне без *гріходурманно* (10,150).

Характерною особливістю ідіостию П.Поліщука є його прагнення до творення складних номінацій (виявлено 716 одиниць), які автор уводить у контекст з метою підкреслити ідейну наснаженість поетичного твору та оригінальність кожної миті життя, надати звичайним подіям та явищам неповторності, унікальності. У цьому процесі поет досить широко використовує композити (від лат.*compositus* – складений, складний) – похідні складні слова, утворювані способом основоскладання [12, с. 262] та юкстапозити (франц. *juxtaposition* – розміщення поряд, від лат *juxta* – поряд, біля і *positio* – положення) – кількаосновні складні слова, що утворюються шляхом складання слів або словоформ [12,810]. На основі лінгвостилістичного аналізу поезій П.Поліщука виділяємо типові способи вираження ознак у складних інноваціях:

а) шляхом порівняння – прикладкові конструкції (58,5%) – А між зірками *кипінь-повінь* / У небо хлюпає нічне. / На близках *спогадів-нікчем* / Обман цвіте (4,41); Лише безлика *тінь-утома .../ За вікнами нудьга-слотома* (4,51); Я просто з тіні повернувсь / I *криком-світлом* захлинувсь.../ Зате, обмитий *стівом-болем*, / На слові саморозіпнувсь (4,62); I розпотішена душа од слів. / За віршами ступає слід у слід / По лабіrintах дивних *тропів-плетив...*/ А в проміжку, де сміх у німбі сліз, / *Розпусници-фортуни* добре й злі, / Поетові чіпляють еполети (4,161); У сором *всепроцення-заклинання*. / Обніжилася-обдуріла ніч.../ *Долоні-губи* туляться до ніг.../ Знайшли, аби зрадіти, *миті-дні...* / I знову загубити. На безчасся (5,67); Дзеркало любоців прагне... / В клопотах звабель-вагань / Літєчко. Жінкою пахне / Пісня *вагань-роздягань* (5,113); Передліттям *цілунків-злипань* / Набубнявіла ніч незабутня, / Бо в душі між *гріхів-спотикань* / Розговівся жасмин передблуддям (5,169); Заплющтесь, слухайте, звабно мовчіть – / Під місяцем, в пазусі *сну-позачасся* (6,125); Дощ у бубни забив-загримів – / Світ римується (7,115); Пробутий час розкохано-пропитий / Зібгався, зnidів, мовби перецвів, / Краде талан в *перестарків-гравців .../* А ще збіжаться *спогади-старці* / Зрадіти надурняк, поговорити (7,177); Я ті *плачі-пісні* хіба на спомин / Зібрав собі у жмутику сухому / Одзеленілих *вимріянь-клечань* (8,160); Чи *сон-ікона*, чи *молитва-мрія*, / Чи німба пам'ять біло-золота / Вінчають грішні *образи-літа*, / I водить пензлем стомлена надія (9,121); До берегинь-обітниць межова / Між тим і сим *прастівтями-старцями* / *Стежина-пам'ять*, на якій жнива / Й засів перемінялися місцями.../ В тепличину од любоців-прогрішень (10,45); Тільки поглядів *губи-злюбини*, / Тільки руки-зваби (11,107);

б) шляхом сполучення семантично близьких лексем (11,2 %): Я буду *бавити-кохати* / Щемкі слова добра, тепла. / I буде лиха *тінь-імла* / Щокою в пригорщи збігати (4,39); В холодних струменях *журби-печалі* / Враз чарівницьких віч живе тепло / Під змоклу душу спритно заповзло (4,180); Чекання довге *заспіву-початку* (5,97); Піду слідами *ждань-хотінь* / В самотню ніч (5,135); Не будьте *відданою-вірною*, / Минуле зрадьте-розіпніть (6, 79); *Прийшов-приплівся* зраджений неспокій (7,81); Дощ у бубни забив-загримів – / Світ римується (7,115); Моя *надія-мрія* перелітна (7,195); Така *цнотливо-чиста* безсоромність (8,148); З передкупальських *вірувань-прикмет* / I через шибку втіхи гріх впустила (9,184);

Промерзлу душу *видер-вимяг.* / Літа лишив *стогнати-вими* (10,165); Знайдіть для мене щастя *краплю-крихту...*/ Свою *спокусу-звабу* пригрішіть (11,131);

в) шляхом протиставлення – антонімічне поєднання слів (8 %): Позаду лясне / Дверима вигадка нещасна / Недограних *надбань-розтрат* (4,35); Від лиха й щастя спалах-струс / *Ішов-летів-* упав-спіткнувсь (4,37); Обмани *солодко-полинні*, / Як *шепіт-крик*, як спомин-дим (4,52); Серед літа *зимно-жарого* / Майським залюбом упився (5,123); Душам хочеться *тривоги-празника* (6,25); Але в сум'ятті *щасть-нецість* / Народ народом залишавсь (7,135); I цілунків жар. / I *віри-недовіри* слід-межа (8,142); Вологі очі. Вигадка чи примха / Закоханого майстра. Погляд-блуз, / *Невимовлено-мовлене*: “Люблю...” (9,118); *Процання-здібання* окате. / *Рай-муки* виснита глибінь (10,168); Аби доріг, чи доль, чи щастя перетин / Отут – над нами – зав’язавсь-порвавсь(11,53);

г) шляхом редуплікації – повтору, поєднання (3,8%): А Ви не вірте.../ *Світку-світє...* (4,48); Межею втечі-змови / По *досявтках-світах* / У золото любови / Вплітає долю птах (4,157); В забуто-незабутніх снах-очиськах... / Вам же хотілось-хочеться чи ж ні – / Отими дотиками прилучитись / До обіянок-шепотів мені (5,63); *Любов-перелюби* / його тримають / на цім світі (6,56); ... А їй – усі чужі, / Вона – *сама-самітня*. (8,8); Голодний / холодний /старий / здурілий / просить-жебрає / не / *хліба-до-хліба* / тепла-світла (8,39); I все. Пітьма. Метаморфози, / *Судів-пересудів* сміття (9,62); Умер-воскрес і закохавсь як стій, / I змолоділою сльозою стік / *Старий-старчисько* (10,144).

Окремий тип авторських новотворів становлять складні слова, одним із компонентів яких є назва кольору (4,6 %). Вони набувають символічногозвучання через семантичну трансформацію і нейтралізацію колірної ознаки: Або весна ця *біолюбно-грізна*, / Або бузкова відданість смеркань / Злукавлено гойдає на руках / Сердець здурілих пуп'янки торішні (4,176); В *тужножовті*, *тужнотемні*, тужнозвідні / В ночі осени – в самотньо-щасний біль / Ніжношепотом у *ніжнобілосвітті* / Надивився, наосвідчувавсь тобі (5,149); Розговівся жасмин передблудям – / Задививсь хтось на когось, запав... / Пелюстковим ваганням на грудях, / *Жовтопахощами* запитань (5,169); *Жовтодоці* жовтодолю зірвав (6,99); *Білосвіття*, / *білодушність*, / *білоцвітини*. / I не лише в маю – / цілорічно (3,130); Самотність. *Білонам'ять*. Білогілля (6,139); *Білоніжиться*, / *Білоніжиться* ... / Горойжиться.../ *Білобіжиться*. (7,129); В душі – зимозелень, душа живе (7,183); А нині, на межі цвітінь, лишень / Над косами, над чорними бровами / *Біложасминиться* (8,133); Зажовтожарило. Засьогодніло. Доснилось .../ Співається чогось, Щасливо. *Біло* (10,66); На шибці жовтосум кленовий (10,174); А світ серед зими – зеленоокий. / I день, і ніч – *грішнозелений* май. / Під цокання зеленононогих кроків / Нашпітую: “Освідчуйсь... Обіймай... / *Зеленозрадновистражданій* спокій (11,43); *Білять* вірші майську хатку / В *жовтосміхожар* (11,77). Наявність назви кольору у структурі таких дериватів, на нашу думку, поглиблює художній образ, робить його багатоплановим.

Вживання автором дефіса при творенні неолексем – помітна характеристична ознака його ідолекту. Валентина Коваленко зазначає, що кожен витворений ним дефіс у нескінченному ланцюжку між назвами-почуттями – то лише коротка мить-межа, на якій завжди перебуває душа, щоразу народжуючись іншим кольором [11, с. 6].

Помічено, що індивідуальний словник поета збагачується і стилістично маркованими багатокомпонентними новотворами (7,3%): Стара, дурна, зажурена – жива / Моя *планіда-вигадка-божниця* (5,35); Хай вона і з обманом подружиться / Без освідченъ-захоплень-єднань (5,41); I варто *штовханині-славі-зраді* / Рукою помахати гордо (5,49); Ніскілечки не жалко покидати / Цей прихисток *добра-любови-зла* (5,97); Найтряжче, мабуть, / коли не / спрavedжуються / *мрії-надії-чекання* (6,46); Розігнавсь у життя, зголоднілий / На любов-листопади-вуста (6,97); I в листопаді, наче у маю – / *Залюблення-зажурення-самотність* (6,119); Без *епілогів-змісту-передмов* / Улистопадить осінь у тумани, / Умайові долю у любов (6,133);... А їй – усі чужі, / Вона – *сама-самітня*. / *Зізнань-молінь-божінь* / Жура засвітня (8,8); а може / скільки / *туги-любови-ніжності* / од того (8,53); А хочеш, – перегуляно-неспинно / Поначіпляю квітошал жасмину / Між *поцілунків-дотиків-стидань*...

Розділ IV. Лінгвістика тексту і контекстні вияви лексичних одиниць

(8,112); Обпікаюсь / Жаринами пальчат, губів, колін. / В сум 'ятті щастя-обіцянъ-жалінь / Залюблюватись вкотре зарікаюсь (8,129); од каменя / до каменя / листок жовтий / перекочується / на ньому / віри-молитва-освідчення (8,151); В мелодіях-сонетах-снах / Печаль на радість уповає (9,61); А хочеш – я тебе намалюю очима / На аркуші ночі барвою сну / З любов'ю-журбою-янголом за плечима / Усміхнено-сумну (9,194); Глядить-шанує всі твої слова, / Всі шепоти-мовчання-обіцяння (10,45); Та скільки ж радості-печалі-втіхи! (10,57); На присмуткові тче мажорні гами / Любов'ю замузичена душа / Обліплює мелодію словами / З отих, що серпень щедрий залишав. / Золочені бере, зелені ганить – / Невчасні, без надій-чекань-втішань (10,115); Радіють очі. Услід розбіглися / На шепіт-погляд-гук (10,143); тільки любов / аж до смутку-болю-самотності (10,178); Ніколи чорний, – білий, білий, білий / Аж очі ріже білими слізьми / Радінь- жалінь-цилунків жаско-більних (11,17); Від Вас до мене мрійно-гарно-грішно / Приплівся вечір (11,87).

Помітними в індивідуальному словнику Петра Поліщука є складні іменникові деривати, одним із структурних компонентів яких є дієслово *падати*: І хай би сміявсь *жовтопад-вогонь* (6,81); Для когось – очі в першім *падослові* (6,85); На стежці / вигаданої любови / літа жовтіють.. Проте / не обпадають. / Дивуватися ? / Радіти ? / Загадкові *рапад*... (6,104); У самотнім *смутколистопаді* спалах (6, 39); У *вірошожурнопаді* в надвечір'я / Струмок ім'я зі щастям зrimував (6,75); Межа / *словослідовпаду*... (6,108).

Отже, використання оказіональної лексики є однією з характеристик індивідуального стилю поета, у мовотворчості якого вміло поєднуються нормативні для літературної мови лексичні одиниці із авторськими. Петро Поліщук, поєднавши у своїй творчості узуальні та оказіональні слова, злагатив функціональні можливості жанру поезії, що визначає особистий внесок письменника у розвиток української літературної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гливінська Л.К. Лексична ідіосистема в поезіях М.Вінграновського: Дис. ... канд. фіол. наук: 10.02.01/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2004. – 240с.
2. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури. –К.: Інститут української мови НАН України, 2009. – 352 с.
3. Єщенко Т.А. Метафора в українській поезії 90-х років ХХ століття: Дис. ... канд. фіол.. наук:10.02.01 / Донецький національний ун-т. – Донецьк, 2001. –337 с.
4. Поліщук Петро. День як день: Поезії. – Умань: Видавничо-поліграфічне підприємство, 2000. – 224 с.
5. Поліщук Петро. За райдугу: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2008. – 176 с.
6. Поліщук Петро. Любов: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2007. – 150 с.
7. Поліщук Петро. Любосвіт: Поезії. – К.: Редакція часопису “Народознавство”, 2002. – 200 с.
8. Поліщук Петро. Май ... “Софіївка” ... Жасмин: Поезії. – Черкаси: Чабаненко Ю.А., 1999. – 201 с.
9. Поліщук Петро. Оглянься: Поезії. – Умань: Видавничо-поліграфічне підприємство, 1999. – 201 с.
10. Поліщук Петро. Оддячиться колись: Поезії. – К.: “Ярославів Вал”, 2005. – 204 с.
11. Поліщук Петро. У подиві: Поезії. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2010. – 138 с.
12. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В.М. (співголова), Тараненко О.О. (співголова), М.П.Зяблюк та ін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Вид-во „Укр. енцикл.” ім. М.П.Бажана, 2004. – 824 с.